

Daar was eens een Riekje, die het zoo druk had — zoo druk! Morgen zou ze visite krijgen. Een meisje van zes jaar — even oud als zij zelf.

Riekje woonde nog niet lang in het oude huis met den mooien tuin. Zes weken pas.

Op een avond waren ze er in gekomen. Zoo'n prettig huis was het!

Eerst — als je de deur in kwam, een kort eindje gang en dan kwam je in de lange dwarsgang, die uitliep op de deur van de gezellige tuinkamer.

Heel anders dan in 't andere huis.

Daar hadden ze altijd gezeten in een kamer, zoo groot, dat je elkaar haast niet weervinden kon. En zoo vreeselijk hoog.

Hier was 't veel lager. Toen Riekje, achter Vader en Moeder aan, de nieuwe huiskamer was binnengekomen, had ze de hand omhoog gestoken. Ze had heusch gedacht dat ze in deze kamer wel met haar vingers aan de balken van de zoldering zou kunnen komen.

Maar heelemaal kon ze er niet bij. Vader en Moeder reikten immers nog niet eens met hun hoofd er aan.

Aan 't andere eind van die lange dwarsgang was alweer een klein gangetje.

Als je dat doorliep, had je rechtuit de plaatsdeur en, vlak daarbij, aan je rechterhand de keukendeur.

Riekje vond het zoo leuk om heel zacht, door dat gangetje, op de keuken aan te komen — altijd weer op hoop dat ze Geertje dan aan 't schrikken maken zou.

En altijd weer had Geertje haar tòch hooren aankomen —

stond kláár. En dan Riekje wèg — hollen alsof 't om haar leven ging.

Een keer was 't zóó stil geweest in de keuken — toen had Riekje gedacht dat Geertje haar nù toch eens niet gehoord had....

Muisstil tip-tipte ze het gangetje door.... muisstil stak ze haar hoofdje om de deur en — plak!! daar kreeg ze de natte vaatdoek vol in haar gezicht.

Toen de doek af-klekte op den grond, stond het figuur van haar neus er in. De keuken daverde van allebei hun lachen.

Maar de grootste pret er van had Riekje gehad, toen op een avond moeder in de keuken had moeten zijn.

Moeder, die van zichzelf wist dat ze zoo licht stapte, dat niemand haar ooit hoorde aankomen, had daarom in de lange dwarsgang onder het loopen geregeld tegen den muur getikt.

Toen moeder de keuken inkwam, vond ze daar Geertje staan, met een gezicht zóó idioot-mal-vertrokken, alsof ze voor een spotprent moest gekiekt worden....

En dat tegen moeder!!

Geertje had verwacht dat ze Riekje zou zien.... Moeder had ineens alles begrepen.

Nooit had Riekje moeder zóó zien lachen.

Toen Riekje den eersten morgen in het nieuwe huis was wakker geworden en haar havermout gegeten had, was moeder haar komen halen: „Kom mee — dan zie je jongetjes spelen.”

Ze waren samen in de voorkamer gegaan — voor 't raam. De binnen-blinden stonden aan, want de gordijnen waren nog niet opgehangen. En door de kieren hadden ze toen samen staan kijken naar den overkant, waar, op dien Zondagmorgen, de jongens uit het steegje blindemannetje deden op de zandplek vooraan.

Een er van, een klein kereltje — Toon noemden ze hem — daar had moeder maar al naar moeten kijken.

„Net Johan”, had moeder gezegd.

Johan — dat was het broertje, dat naar den hemel was gegaan, toen Riekje nog maar heel klein was.

Riekje was daarna nog wel weer gaan kijken aan dat raam. Maar 't was net of de jongens op andere dagen nooit meer zoo leuk speelden, als op dien eersten Zondag.

Moeder was die week al gauw eens het steegje ingegaan — gaan kijken waar Toon woonde....

En op den dag dat ze hoorden dat kleine Toon Kramme z'n beentje had gebroken, toen is Riekje voor 't eerst met moeder mee geweest.

Den dag daarna mocht ze alleen er heen, met een pak oud-linnen. Toon z'n moeder was er zoo blij mee!

En één keer had Riekje heel voorzichtig moeten doen. Toen had Moeder voor Toon soep gekookt — krachtige kalfs-soep, met lekkere balletjes. Die had Riekje mogen brengen.

Heel behoedzaam had ze het kannetje gedragen — met de rechterhand het oor vastgehouden en met de linker het doekje aangedrukt, dat moeder over 't kannetje had gelegd.

Ze had haast niet durven stappen....

Door 't doekje heen kon ze de soep ruiken. Zoo lekker.... Als 't niet voor armen, zieken Toon was geweest, dan zou Riekje er zelf wel trek in gehad hebben.

Toon keek zoo glunder naar z'n soepkannetje. Maar hij zei niets.

En Riekje vond 't zoo naar voor hem, dat hij moest stil liggen met zoo'n wit-omwikkeld been, dat zij ook niets wist te bedenken. Toen was ze maar gauw weer weggegaan.

Moeder, die kon goed praten.

Toon z'n moeder had zoo graag dat ze bij hem kwam. Ze vertelde moeder alles van Toon en van de andere kinderen. Van haar kleinen Kobus, die nog niet eens goed praten kon, maar die toch al wou bidden.

Als ze hem 's avonds op haar arm had, zei ze, en ze bracht hem bij de beelden op de kast (Toon z'n moeder was Roomsche) dan zei-d-ie al: „Hee'tie... fou'tie... enge'ties... awmaa wè'tutte.”

Riekje snapte er niets van. Moeder zelf had niet eens begrepen dat het beteekenen moest: „Allemaal wel-te-rusten.”

Dat had vrouw Kramme hun moeten uitleggen.

Riekje keek, of moeder daar niets op zeggen zou.... Ze had staan bedenken, dat ze blij was, dat zij het anders mocht doen 's avonds, toen ze moeder aan Toon hoorde vragen of hij dat ook zei als hij slapen ging.

Moeder zei dat Toon al best groot genoeg was om te bidden: „Blijf bij mij, Heer, in dezen nacht, en houd voor mijne ziel de wacht.”

Toon z'n moeder vond dat erg mooi — had gezegd dat ze 't hem leeren zou.

Gisteren was moeder weer bij een andere vrouw in het steegje geweest. En toen moeder thuis kwam, had ze gezegd: „Riek, morgen komt Jacomijntje Essedoorn bij je spelen.”

Jacomijntje.... zoo'n mooien naam had Riekje nog nooit gehoord. Wat 'n lange!....

En nu was Riekje in-de-weer. De poppen moesten nagekeken. Hè — wat was die jurk van Wiesje vuil. Gauw uittrekken en bij de wasch doen. En Annetje had zoo op d'r schort gemorst — Annetje moest nu maar op d'r pap wachten, tot dat moesje haar schortje schoon had.

Maar Jaap, die moest heelemaal uitgekleeed. Van z'n witte blouse af tot z'n halve-kousen toe. Die moest dus maar zoolang naar bed. Zoo-maar, zonder hansop. 't Was één wasschen nu.

De beddelakentjes ook nog even er bij nemen en de kussen-sloopjes. Hoe kwam ze nog klaar met die groote wasch! Haar kleerbakje had ze vol!

Gauw naar de keuken om water en zeep....

Daar viel 't wel 'n beetje tegen. Geertje had net geen water heet. En moeder zei, ze moest maar droog wasschen. Dat ging ook wel.

De heele wasch ging de poppeteil in en Riekje ploeterde en ze wreef.... telkens even indompelen in het speel-zeepsop — en dan maar weer wasschen.

Nu de wasch in 't zeepsop laten staan om uit te trekken.... een doek over de teil. Zoo had ze 't gisteren van Geertje ook gezien.

Onderwijl zou Riekje water opzetten, om stijfsel te koken. Eerst haar keukentje halen. Nou.... dat mocht straks ook wel 'n beurt hebben.

Het keteltje onder de droge pomp gehouden — de zwengel een keer of wat op en neer — dan de ketel opgezet op 't houten fornuisje, midden tegen den achterwand van het keukentje.

Uit de glazenkast, aan den zijwand, haalde ze een tinnen kommetje. En een lepeltje. Roerde daarmee wat in 't kommetje rond.... nu was de stijfsel gemengd. 't Water kookte ook

al. 't Ging alles even gauw met dat droge water. De tuit van den ketel werd boven de kom gehouden en al roerende kwam de stijfsel klaar.

„O hé!” — nu was de stijfsel goed en de wasch moest nog het tweede sop hebben.... dat had ze me daar onder 't koken heel vergeten!

Gauw verder gewasschen — stijf uitgewrongen — 't beddegoed opgehangen. Nu de kleertjes stijven — uitwringen — goed de kreukels uitkloppen — en dan ook op haar kleeren-hekje.

Hè — daar zou je moe van worden.... kijken of 't restje water in 't keteltje nog kookt — ja, gelukkig. Ze zou maar even koffie zetten en wat uitrusten.

Een draai of wat met haar hand aan een denkbeeldige koffiemolen.... uit de glazenkast 't blaadje gekregen en het koffieserviesje — de gemalen koffie in 't kannetje gedaan.... even weer de ketel er boven gehouden en de koffie was klaar.

Stond te trekken op het lichtje dat ze met haar voorvinger lang rechtuit had aangestoken.

Zie zoo. Nou even uitblazen.....

Zou ze al goed zijn de koffie? 's Kijken — ja, ze kon inschenken. Ze ging weer zitten — voorover-gezakt — de linkerarm, in rust dwars over haar breed-uitgeweken knieën — 't oor van 't kopje tusschen rechter duim en vinger — de elleboog steunend op de open linkerhand. En nu langzaam gedronken „f....f — 'f....f.”

„Zoo — lekker geslurpt”, en voldaan zette ze 't kopje neer. Binnen mocht ze zoo niet drinken.... volstrekt niet. Als ze het wel eens probeerde, dan zei moeder: „Kind — je lijkt wel 'n turfvluster.”

Maar als je aan de wasch bent....

Ze kon alvast 't strijkijzer wel opzetten — 't houten fornuisje brandt anders maar voor niemendal.

Waar is nou de strijkpan?.... o daar — in de turfkist onder het aanrecht.... Wie heeft die nou dáár geborgen!

Onder 't wachten op 't strijkijzer begon ze alvast het beddegoed op te rekken. Wacht, als ze nu haar mangel haalde, dan kon ze 't meteen hier buiten wel mangelen en 't bed weer opmaken. Die arme Jaap ligt aldoor onder 't wollen dekentje. Wat zal 't hem prikken tegen z'n gezicht....

Celluloid-Jaap wou wel opblijven — maar hij mocht niet. Wie komt 'r nou in z'n spiernaakte rose velletje buiten zitten! Als hij zoet bleef liggen, dan zou moesje gauw zijn pakje strijken, beloofde ze, en dan mocht hij komen kijken als moesje de keuken deed. 't Moest allemaal schoon zijn — vertelde ze hem — want morgen zou Jacomijntje komen.

Jaap was niks lief. Hij keek maar straal-rechtuit de verte in. Als 't ijzer nou ondertusschen maar niet te heet geworden is.... even — „p'f” — haar vingers natmaken — dan 't ijzer aantippen, „sh” — wat sist het — daar had ze haast haar vingers gebrand.

Eerst maar 't schortje van Annetje, dat was 't gauwste klaar. Dan de jurk van Wies.... wat 'n werk an die strook. Riekje kreeg er een kleur van — ze moest er zoo stijf op strijken —

haar hoofd ging er bij omlaag, dat de krulletjes haar in de oogen krieuwelden.

Maar 't kwam toch klaar — 't werd netjes op de andere punt van het drooghekje uitgehangen, tegenover Annetjes schort.

Nu Jaap z'n pakje. Jongensgoed, daar heb je veel meer aan te doen, vond ze. Eindelijk nog den kraag van de blouse en 't strijken was gedaan.

De plank wegruimen. Met mangel en droogrekje naar binnen dribbelen, dat was ook gauw gebeurd. Riekje moest altijd dadelijk alles weer op z'n plaats brengen, van moeder.

Nu zou ze aan de keuken beginnen.

Drie stoeltjes werden aangesleept. Wies en Jaap en Annetje mochten om haar heen zitten. Alle drie in schoone plunje.

Niet te dichtbij, anders kon moesje zich niet roeren.

Eerst kreeg de kast 'n beurt. Het tinnen eet- en theeserviesje werd er uitgehaald — de kast werd uitgestoft en nat uitgenomen, nu met echt water. Ze had het bij moeder gehaald. In 't emmertje naast de turfkist vandaan.

Toen werden de serviesjes gewasschen. Die in droog water, dat was gauwer klaar en je kreeg geen natte doeken. En dan werd in de kast alles weer op regel gezet.

Hoe zou ze 't raam zeemen?.... O, ze wist al.... even haar sponzedoos krijgen. 't Water in 't emmertje was nog schoon genoeg om den vloer mee op te nemen....

Wat was 't alles nou weer frisch! Riekje ging een paar stappen terug, om haar werk op een afstandje te bekijken.

Ja — 't was netjes genoeg voor Jacomijntje, morgen.

Dáár nou — waarom had ze dat nou allemaal alleen gedaan!

Als ze gewacht had tot morgen, dan had Jacomijntje kunnen meehelpen. Wat zou 't gezellig zijn geweest.... Dan hadden ze samen de lakens kunnen rekken en de wasch opgehangen.

Met de keuken ook — Jacomijntje had kunnen afwasschen terwijl zij de kast deed.

Even bleef ze landerig staan.... Nou ja — 't was nou klaar. Dan deed ze morgen met Jacomijntje maar weer wat anders.

Bezig keerde ze zich om — ze hoorde net Geertje roepen voor 't eten.

Jacomijntje was er.

Een mergel-bleek, verlegen Jacomijntje.

Riekje had haar zien aankomen — was zelf gaan opendoen.

„Dag” had Riekje haar verwelkomd — blij. Toen had ze zoo dadelijk niets meer weten te bedenken.

Jacomijntje wist heelemaal niets — had niet eens „dag” gezegd. Ze stond maar af te wachten, wat er met haar gebeuren ging.

Moeder kwam kijken. „Ze zegt niks” lichtte Riekje in.

„Ik zou maar samen naar den tuin gaan”, raadde moeder. En toen nam Riekje de visite mee naar buiten. Eerst naar haar eigen tuintje. „Kijk”, wees ze naar een perkje „dat zijn viooltjes.”

„O”, zei Jacomijntje — onderworpen.

„En daar staat mijn roosje.”

„O”, zei Jacomijntje.

Riekje wachtte even — keek dan op zij, of 't meisje niet eens wat vragen zou.... neen.... „Dáár heb ik sterrekers gezaaid” wees ze dan maar weer een ander plekje aan.

„O”, zei Jacomijntje.

„En als 't opkomt, dan staat 'r een groote groene R” verklaarde Riekje.

„O”, zei Jacomijntje.

Riekje gaf 't op. „Willen we de poppewagen gaan halen?” stelde ze voor.

Jacomijntje gaf geen geluid — hield zich enkel klaar om in beweging te komen, als Riekje haar den weg wijzen zou.

Riekje bracht haar naar de bank onder den grooten plataan. Wies en Annetje zaten er in hun stoeltje en het keukentje stond er ook.

„O-o-o-o” haalde Jacomijntje uit in een eerbiedig ondersteemetje.

„Jij Jaap rijden?” bood Riekje aan en nam zelf Wies op den arm.

Met diep ontzag greep Jacomijntje naar de poppewagen — duwde af — reed er mee weg....

Verbluft bleef Riekje staan — naar háár keek Jacomijntje niet meer om.

Een uurtje later kwam moeder den tuin in en vond de twee midden in het zandpad zitten — de gezichten naar elkaar toe.... de eene ver genoeg van de andere om een bal heen en weer te rollen.

De bal ging — de bal kwam....

Maar de bal zei niets en Riekje zei niets en Jacomijntje zei niets.

Bij 't koffiedrinken mochten ze samen aan een klein tafeltje zitten, bij 't raam.

De boter'am met jam op haar bordje, beet Jacomijntje de keel af. Heel even tipte ze er aan — vóór 't bidden — likte gauw en keek dan schuin-uit naar Riekje's moeder. Maar moeder had gelukkig niets gezien.

Riekje wel — maar die klikte natuurlijk niet.

„Lekker hè?” informeerde Riekje onder 't eten.

„Ja” zei Jacomijntje — hapte dadelijk weer.

Toen moeder 't koffiegoed had afgewasschen, kwam ze ook onder den boom zitten.

„Wie d'r het eerste is met mijn mandje maas-kousen, die krijgt een koekje”, beloofde ze.

Vier beentjes draafden weg....

Riekje zou 't gewonnen hebben — dat kon niet anders. Want ze wist precies waar 't mandje stond en dat moest Jacomijntje nog gewaar worden.

Maar onder 't wegloopen keek ze net even om. Toen zag ze dat moeder wenkte dat ze het Jacomijntje moest laten winnen.

Waarom nou?.... Maar moeder wilde het, dus nu durfde ze niet goed meer 't eerst wezen.

Moeder wist het wel.... die had het verlangend-angstig gezichtje van Jacomijntje gezien en haar driftig afzetten.

Stil-gelukkig kwam ze met het mandje aan.

Riekje kreeg ook wel een koekje. Een troostkoekje noemde moeder het. Maar Jacomijntje kreeg het grootste — met allemaal rood bovenop.

Een klein stukje werd er afgebeten. Toen ging de hand met het koekje onder haar schort.

Riekje had het hare al lang op, maar Jacomijntje wandelde nog altijd met het weggestopte koekje.

„Eet nou op”, stootte Riekje haar aan.

„Ikke niet”, schichtig-schuw werd de hand van onder 't schort getrokken — naar den mond gebracht — even een heel klein stukje afgenibbeld en 't koekje was alweer er onder: „m”.... „m” werd het griezeltje gekauwd.... 't had minstens een boon kunnen zijn.

Riekje zuchtte. Gelaten kwam ze bij moeder op de bank zitten. Jacomijntje was een bevestigde teleurstelling geworden.

„Als jullie samen 's wat kruisbessen gingen plukken?” opperde moeder. En Jacomijntje ging mee naar 't hoekje van de bessenboomen.

„Eerst voor moeder” plukte Riekje bedrijvig.

Jacomijntje stond waar ze stond — keek Riekje na, als ze haar handvol aan moeder bracht.

„Dank je wel”, zei moeder, „nu voor Jacomijntje” en moeder liep even mee om Jacomijntje's schort er voor op te binden.

't Stil gezichtje stond in rust van volle bevrediging.

Toen 't opgebonden schortje bolde van kruisbessen —

groote, zachte, Riekje had ze uitgezocht — draaide Jacomijntje zich af, wandelde naar een rustig plekje en at ze daar op.... Alleen.

„Ze hoeft nóóit weerom te komen”, luchtte zich Riekje tegen moeder. Moeder had Jacomijntje thuisgebracht.

„Waarom niet?” vroeg moeder.

„Ze heeft niet eens schik gehad.”

„Had dan meegegaan om haar weg te brengen, vrouwtje, dan had je wat anders gezien”, lachte moeder. „Ze is alleen maar zoo verlegen”, zegt vrouw Essedoorn. Die had niet eens gedacht, dat ze het een heelen dag zonder haar moeder zou hebben uitgehou-en.

„Thuis kwam ze pas los. D'r mond stond niet stil. Ze had twee boter'ammen met worst gehad — moest haar moeder weten — en twee met dat lekkere smeersel — en 'n beker vól met melk en 'n héél koekje....”

„'n Heel koekje.... flauw”, kamde Riekje af, „net alsof je wel 's halve zou krijgen.”

„Niks flauw”, trok moeder den teugel aan, „weet je wel dat vrouw Kramme al eens tegen me heeft gezegd, dat bij háár kinderen een balletje in zessen gaat? En je laat me niet eens aan 't eind komen met Jacomijntje's eet-lijst. We waren aan 't heele koekje.... en 'n schort vol kruizebeien...., en.... en.... vleesch!”

„En heb-ie 't kenne wennen?” vroeg vrouw Essedoorn, „ik heb al door in de war gezeten dat je an 't grienen zou gaan.”

„Ja-a” weifelde Jacomijntje.... „maar de jus was zoo lekker”, kwam er dan happig achteraan.

„Krijgt ze dan nóóit wat lekkers?” Riekje's mond bleef er van open-hangen.

„Wel — zou jij zooveel lekkers krijgen, als je vijf broertjes en zusjes had daar je mee deelen moest?” probeerde moeder.

„O maar — dan had ik d'r ook vijf om mee te spelen!” hunkerde Riekje.

„Jawel — ik wou ook dat je ze had. Maar of jij dat altijd zoo prettig zou vinden als je JACOMIJNTJE was?.... Als je

Keesje moest wasschen en Pietje d'r pap voeren en kleinen Klaas in slaap maken en dan ook nog breien zoo hard als je kon. Zoo gaat het als haar moeder een middag uit werken is."

Riekje keek sip. Maar: „Ze was anders bar vervelend”, kwam ze weer op haar eigen teleurstelling terug.

„Nou ja, ... voor jòu. Maar da's toch niet zoo heel erg, is 't wel?” troostte moeder. „Jij hebt zooveel prettige dagen. Weet je wat ik denk?” moeder trok Riekje dicht naar zich toe. „Als de Heer nu vandaag 's Jacomijntje bij jou heeft gebracht, omdat jij voor háár 'n beetje moeite zou doen — dat je prettig met 'r spelen zou en maken dat zij 'n heerlijken dag had.”

„Weet je nog wel van dien keer dat de Heer Jezus een kindje naar zich toe trok en dat midden onder de discipelen neerzette.... en dat de Heer toen allebei Zijn armen om dat kindje heengeslagen heeft — zóó....” Riekje werd warm tegen moeder aangedrukt— „en dat de Heer toen zei: „Zoo wie een van zoodanige kinderkens zal ontvangen in Mijnen naam, die ontvangt Mij.” — 't Staat in Markus 9, vader heeft het een paar dagen geleden nog gelezen 's middags. Is Riekje 't vergeten?”

Riekje bleef even stil.

Dan kreeg moeder een stijve pak en aan moeder's oor werd gezegd: „Jacomijntje moet nog 's weerom komen.... en ze mag me' kralen ketting hebben ook.... me' blauwe....”

